

బుద్ధివంతుడు

విల్లాస్టానమ్మగారో : "అదమ్మ కేక.

పనులన్నీ పూర్తిచేసి తొందరగా వెళ్ళి పోతున్నా ఆదమ్మ వైపు తీరుబడిగా చదువు కుంటున్న రామారావు పేవర్లోంచి చూసి—

"ఏం ఆదమ్మ! రాత్రి ఎవరిమీదో కేకలు వేస్తున్నావు?"

"ఉన్నాడుకదా! ఆ ముదనప్పపోడు. ఆ అప్పలసోమి. ఆడితో." "పేటకి పెద్దమనిషి కదా! ఆతనితో తగువేమిటి?"

"అదా? అదా పెద్దమనిషి బావా! మీరు కొత్తగా ఒచ్చినారుగదా! అందుకే ఆడి సంగతి మీకు తెలవదు."

"మొదట అదూ. మాయంటి మగాడూ మిల్లులో కలాసీలే బావా! యీడు కలాసీ పని చేస్తూ. మిల్లు గుట్లన్నీ దొంగ యెదవ లకి చెప్పి. రాత్రి ఆళ్ళు బస్తాలకి బస్తాలు దొంగిలించిన దాంట్లో సగం వోటా తీసి గొనేవాడు బావా. యీడి పెళ్ళాంనేదా! అదో రాక్షసి నంజ. యీడు తెచ్చి పోస్తే పెద్ద రికం దాంది. అది డబ్బు వడ్డీలకు వడ్డీలు తిప్పి. మడి చెక్కలకు మడిచెక్కలు కొన్నారు బావా! అంతే కాదు. అది మిరప కాయల సావుకారు ఉండేవాడు. అడ్డిపడేసు గొని ఆడి డబ్బులలా లాగేసింది. ఆడేమో డబ్బులలా దీనికిపోయాసి. పక్కే పోయి యీ ఊరొదిలి పోనాడు. ఆ యిదంగా యీళ్ళు పెద్దోళ్ళయి పోనారు. యీళ్ళెలాంటి వోరో యీ పేటలో అందరికీ తెలుసు. డబ్బున్నోళ్ళు కదా! అంచేత యీళ్ళని ఎవరూ. యేటి అనలేరు. యీళ్ళద్దరూ నాకు నీతులు సెప్టారా! నాకేటి? ఒంటికట్టంమీద బతికే దాన్ని. యీళ్ళ లచ్చెం నాకేటి? అందుకే కడిగేసి నాను."

"అసలంతకీ ఏం జరిగింది?"

"యీ రోజు ఎలచ్చనుకదా! నిన్న రోజు కనకయ్య బావు ఓటుకి 5 రూపాయలు యిమ్మని యీ అప్పలసోమికి యిచ్చినాడు. మాయంటిలో అయిదుగురంఉన్నాం. మాకు యిచ్చే అయిదు యివ్వాల. యీడేమో 15 యిచ్చి 10 ఉంచీసిగున్నాడు. యీలా ఎంత సొమ్ము ఉంచుకున్నాడో. నేను నిలదీసి ఆడిగినాను. దాంతో ఆడు, ఆడిపెళ్ళాం నా మీద కయ్యానికి ఒచ్చేరు. దాంతో నాకు చిర్రెత్తి ఆళ్ళని. ఆళ్ళ ఒండాన్ని కడిగేసి ఎండబెట్టేసినాను. దాంతో ఆళ్ళు తోక ముడిసి యింటిలోకిపోనారు. ఊరుకున్నానా ఆ కనకయ్యబావుకాడతెళ్ళి యీళ్ళయవ్వారం సెప్పినాను. దాంతో అతనొచ్చి నాలుగు చీవాటేసి నా 25 నాకిప్పించినారు."

"నీ భర్త నీకేమీ ఆస్తి మిగల్చలేదా?"

"ఎందుకు మిగల్చా నేదూ! అయిదుగురు

పిల్లల్ని. ఆడి ముసలి తల్లిని మిగిల్చి ఆడి మానాన ఆడు ఎల్లి పోనాడు. కాని బావా! బతికినంతకాలం చాల కర ట్టుగా బతికినాడు. కలాసీ పని సేసినా ఎప్పుడూ ఎవరికి ఏ అన్నేయం చేయనేదు. యీ అప్పలసోమి చెడ్డ పనులకి అసయ్యం యేసి మొగం మీదే ఉమ్మేసే వాడు బావా. యీడంటేనే గొప్ప అసయ్యం బావా : యీడికి సిగ్గేటి. యీడికి డబ్బే వెదానం. నా మగాడు అందరిదగ్గర గోవరవంగాబితకే పోడు. కాని యేటి నాబం. పగలంతా పనిచేసి అలిసిపోయేవాడు. రాత్రి నొప్పులు

తాదో. ఆళ్ళు అందరినాగ సౌతంతంగా ఎప్పుడు తిరుగుతారో అనే ఆలోచిస్తుంటాను బావా! మీకు చెప్పకేం బావా! యిల్లు జరక్క అఖరిది అప్పిని కూడా పనిలో పెట్టేసినాను బావా. దానికి నిండా పదేళ్ళు లేవు బావా! నా బాదలు ఎవరితో చెప్ప గోను బావా!"

"అదమ్మ! నీ కథంతా విన్నాను. కాని డబ్బు పుచ్చుగొని ఓటు వెయ్యడం తప్పు కదా! మంచి నిజాయితీవరుడు. మీ కష్ట సుఖాలు తెలిసేవాడిని యెన్నుకుంటే మీ వార్డు బాగుపడుతుందికదా!"

"నిజమే! నా చిన్నప్పుడు మా ఆయ్య కూడా చెప్పేవాడు. మనకి సొరాజ్ఞం ఒక్కాది. మన బతుకు లో బంగారం పండుతాది అని.

తగ్గడానికి చుక్కేసిగొనేవాడు. ఒంట్లో సత్తువు డిగేసరికి పని సేయనేక, ఎసనం ఎక్కువై. దాంతో పోయినాడు. బెంగెట్టుగొని యింట్లో కూకుంటే పిల్లలకి గంజెవరుపోతారు. అందుకే దైన్యం తెచ్చిగొని మీలాంటోళ్ళ ఇళ్ళల్లో అంట్లు తోమి. పిల్లలకి. ముసలిదానికి గంజి పోతన్నాను. పెద్ద పిల్లలిద్దరికీనీ యిద్దరయ్యల చేతిలో పెట్టేసినాను— యింకా రెండోవి కాపురానికి యేళ్ళేలేదు. పెల్లికోసం నాయుడోర్లు కాడ చేసిన అప్పులు తీర్చలేక యిద్దరి మగపిల్లల్ని ఆళ్ళ రెండిళ్ళ కాడ కంబారితనానికి ఎట్టేసినాను. ఆళ్ళు ఆళ్ళ ఒడ్డిలకింద తీసిగోగా మిగిలే యిస్తున్నారు లేకపోతేలేదు. ఆళ్ళ అప్పులు ఎప్పుడు తీర తాయో, ఆళ్ళ చెర ఎప్పుడు యిడుదలవు

నిజమే గావాల అని నేనూ సంబరపడేదాన్ని. అదే ఆళతో 35 సంవత్సరాలాయ ఓట్లు యేసి యేసి యిసిగిపోనాను. కాని మా బతు కులికి బంగారం మరి రానేదు బావా! మాయమ్మ అంట్లుతోమి నన్ను పెంచింది. నేను అంట్లు తోముకొని బతుకు తున్నాను చూస్తున్నారు కదా? మా ఆకరు పిల్ల అప్పినికూడా పనిలో పెట్టేసినాను. అదికూడా దానిపిల్లల్ని. దాని పిల్లలు....

మా బతుకులన్ని అంట్ల బతుకులే అయినాయిగాని బంగారం బతుకు లవనేదుబావా!అందుకే ఆకరిదానికి గుడ్డ ముక్కలకేనా పనికొత్తాది కదా అని ఆ డబ్బు తీసిగున్నాను. మంచో, చెడ్డో, యేవో—ఆ.... మాబల్లో పడి మరచిపోనాను, కారేజీ గుమత్తా గారిం టికి యెల్లాల. ఆలెస్సెంచేత్రే ఆ యమ్మ రంకేత్తాది. ఎల్లొత్తాను బావా!"